

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 lipca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił Z. D. prawa do emerytury.

Decyzja została wydana na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.887 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wyjaśnił, iż ubezpieczony na wymagany na dzień 1 stycznia 1999 roku 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach udowodnił 11 lat, 1 miesiąc i 23 dni.

W odwołaniu od powyższej decyzji Z. D. wniósł o jej weryfikację i przyznanie prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

Decyzją z dnia 13 września 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił Z. D. prawa do emerytury.

Decyzja została wydana na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.887 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wyjaśnił, iż ubezpieczony na wymagany na dzień 1 stycznia 1999 roku 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach udowodnił 10 lat i 15 dni. Jednocześnie uchylona została decyzja z dnia 27 lipca 2016 roku.

W odwołaniu od powyższej decyzji Z. D. wniósł o jej weryfikację. Wyjaśnił, iż w szczególnych warunkach pracował również w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. oraz w Kombinacie (...).

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. Podał, iż do stażu pracy w szczególnych warunkach Zakład uwzględnił następujące okresy zatrudnienia: od 1 grudnia 1987 roku do 30 listopada 1986 roku i od 1 grudnia 1986 roku do 31 grudnia 1998 roku. Okres ten został pomniejszony o okres pobierania zasiłku chorobowego.

Postanowieniem z dnia 27 października 2016 roku obie sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia. (postanowienie k.5 akt VIII U 2343/16)

W piśmie procesowym z dnia 15 listopada 2016 roku pełnomocnik organu rentowego wniósł o umorzenie postępowania w zakresie odwołania od decyzji z dnia 27 lipca 2016 roku, z uwagi na jej uchylenie decyzją z dnia 13 września 2016 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony Z. D. urodził się (...). W dniu 5 lipca 2016 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

Ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(wniosek – k.1-2 akt ZUS, IV plik)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku staż pracy ubezpieczonego wynosił 27 lat, 9 miesięcy i 27 dni.

(karta przebiegu zatrudnienia – k.17 akt ZUS, IV plik)

Ubezpieczony był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w następujących okresach:

- od 1 września 1970 roku do 9 lutego 1994 roku w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w W., w tym w okresie od 1 września 1970 roku do 30 czerwca 1973 roku jako uczeń, a od 1 lipca 1973 roku do 9 lutego 1974 roku jako elektromonter (świadczenie pracy – k.3 akt ZUS, II plik);
- od 11 maja 1977 roku do 16 czerwca 1977 roku w Państwowym Ośrodku (...) w R. jako starszy referent do spraw zaopatrzenia (świadczenie pracy – k.5 akt ZUS, II plik);
- od 4 marca 1977 roku do 1 lutego 1977 roku w Fabryce (...) we W. (świadczenie pracy – k.4 akt ZUS, II plik);
- od 5 września 1977 roku do 28 lutego 1982 roku w Kombinacie (...) w D. jako elektromonter (świadczenie pracy – k.6 akt ZUS, II plik);
- od 9 marca 1982 roku do 8 października 1986 roku w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. na stanowisku automatyka – elektryka (świadczenie pracy – k.26 akt ZUS, IV plik);
- od 24 października 1986 roku do 30 listopada 1996 roku w (...) spółce akcyjnej w Ł. na stanowiskach automatyka, elektryka – automatyka – brygadzisty, elektryka – automatyka hydrauliki siłowej – brygadzisty, przy czym w okresie od 24 października 1986 roku do 30 listopada 1987 roku wykonywał pracę w wymiarze połowy etatu (świadczenie pracy – k.8 akt ZUS, IV plik);
- od 1 grudnia 1996 roku do 31 stycznia 2001 roku w (...) spółce akcyjnej w Ł. na stanowisku elektryka – automatyka – brygadzisty (świadczenie pracy – k.9 akt ZUS, IV plik).

W Kombinacie (...) w D. ubezpieczony wykonywał prace przy bieżącej konserwacji urządzeń – pracował w walcowni, zajmował się naprawą suwnic, zaworów pneumatycznych, siłowników, przepompowni.

(zeznania ubezpieczonego min.00:32:42-00:36:19 protokół (...).06.2017 r.)

(...) spółka akcyjna w D., będąca następcą prawnym Huty (...) spółki akcyjnej Zakład (...) (poprzednio Huta im. (...)) w D. wystawiła ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, potwierdzając, iż w okresie zatrudnienia:

- od 5 września 1977 roku do 20 października 1978 roku,
- od 5 listopada 1980 roku do 18 października 1981 roku,
- od 1 listopada 1981 roku do 16 lutego 1982 roku,
- od 25 lutego 1982 roku do 28 lutego 1983 roku

ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na stanowisku elektromontera przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe są wykonywane prace wymienione w wykazie A Dział XIV poz.25.

(świadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k.9)

W Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. ubezpieczony został zatrudniony na stanowisku automatyka – elektryka. Prace te ubezpieczony wykonywał od 9 marca 1982 roku do 8 października 1986 roku.

(umowa o pracę – k.30 odwrot, karta obiegowa – k.28, świadectwo pracy – k.9)

Ubezpieczonemu powierzano stanowisko: automatyka (1 lipca 1982 roku, 1 lipca 1983 roku), automatyka – elektryka (1 sierpnia 1984 roku, 1 lipca 1985 roku, 1 marca 1986 roku, 1 października 1986 roku)

(angaże – k.29-29 odwrót, k.32, wnioski o przeszerogowanie – k.46, k.47)

Kombinat (...) Odlewnia w Ł. wystawił, na żądanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w dniu 3 czerwca 1983 roku, w związku z ubieganiem się przez ubezpieczonego o rentę, zaświadczenie stwierdzające, iż ubezpieczony wykonuje prace automatyka – elektryka w służbie utrzymania ruchu.

(zaświadczenie – k.9 akt ZUS, II plik)

W dniu 24 października 1986 roku ubezpieczony został zatrudniony w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. na stanowisku automatyka, w wymiarze 1/2 etatu.

(umowa o pracę – k.30)

Od 1 grudnia 1987 roku ubezpieczony został zatrudniony w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. na stanowisku automatyka – elektryka - brygadzysty w wymiarze 1 etatu.

(umowa o pracę – k.33)

Przez cały okres zatrudnienia w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. (od 9 marca 1982 roku do 8 października 1986 roku i od 1 grudnia 1987 roku do 30 listopada 1996 roku) ubezpieczony wykonywał te same prace w sekcji utrzymania ruchu.

Ubezpieczony zajmował się utrzymaniem ruchu na oddziałach: linii ciągłego odlewania, małych liniach, produkcji rdzeni, utrzymania pieców do topienia metalu.

Do obowiązków ubezpieczonego należało usuwanie awarii, dozór maszyn odlewniczych będących w ruchu. Ubezpieczony dbał o sprawność linii odlewniczych, myjni automatycznych, stacji przerobu masy.

Ubezpieczony wykonywał remonty generalne hydrauliki siłowej, siłowników i instalacji.

Wszystkie te urządzenia znajdowały się na hali głównej w budynku odlewni. W czasie wykonywania napraw na hali odbywała się produkcja, była wyłączona tylko ta linia, która była naprawiana.

Ubezpieczony podlegał mistrzowi zmianowemu, a on głównemu energetykowi.

W odlewni, na hali produkcyjnej pracowali formierze, rdzeniarze, którzy zajmowali się produkcją odlewów.

Brygada w której pracował ubezpieczony nie wykonywała prac w warsztacie. Prace te wykonywała odrębna grupa pracowników, w której byli także tokarze i frezerzy. Pracownicy ci podlegali głównemu mechanikowi.

Naprawiając maszyny ubezpieczony zajmował się demontażem uszkodzonej części, a w razie potrzeby był demontowany cały podzespół. Jeżeli zachodziła konieczność wykonania w zakładzie części do maszyny, to czynności te wykonywali pracownicy warsztatu: tokarze i frezerzy. Po wykonaniu części, była ona montowana w miejsce uszkodzonej. Montaż ten odbywał się na hali.

Ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, prace wykonywał stale.

W okresie gdy ubezpieczony był brygadzystą dodatkowo do jego obowiązków należało rozdzielanie pracy między pracowników. Pozostałe obowiązki nie uległy zmianie.

(zeznania ubezpieczonego min.00:03:48-00:14:32 protokół z 8.03.2017 r. w zw. z min.00:32:42 protokół z 28.06.2017 r., zeznania świadków: H. Z. min.00:06:27-00:09:35, 00:10:47-00:13:44 oraz K. J. min.00:19:07-00:29:43 protokół z 28.06.2017 r.)

W umowie o pracę z dnia 1 grudnia 1987 roku pracodawca wskazał, iż praca jest wykonywana w szczególnych warunkach.

(umowa o pracę – k.33)

Od 1 sierpnia 1992 roku ubezpieczonemu powierzono obowiązki automatyka, a od 1 stycznia 1995 roku automatyka – hydraulika siłowego.

(angaże – k.32 odwrót)

Kombinat (...) Odlewnia w Ł. zajmował się produkcją odlewów, półfabrykatów. Produkcja odbywała się na trzy zmiany.

(zeznania ubezpieczonego min.00:03:48-00:14:32 protokół z 8.03.2017 r. w zw. z min.00:32:42 protokół z 28.06.2017 r.)

Po przekształceniu Kombinatu (...) Odlewnia w Ł. w W. – Odlewnia ubezpieczony wykonywał te same prace. (...) produkcji nie zmieniał się. Również po zmianie pracodawcy od 1 grudnia 1996 roku na (...) spółkę akcyjną w Ł. nie zmienił się ani profil produkcji ani obowiązki ubezpieczonego.

(zeznania świadków: H. Z. min.00:06:27-00:09:35, 00:10:47-00:13:44 oraz K. J. min.00:19:07-00:29:43 protokół z 28.06.2017 r.)

Kombinat (...) Odlewnia w Ł. w angażach, umowach o pracę wymiennie wskazywał stanowiska pracowników określając je „automatyk” oraz „automatyk – elektryk”, ale zakres obowiązków i sposób wykonywania pracy dla pracowników nie zmieniał się.

(zeznania świadków H. Z. min.00:13:44-00:16:47, min.00:17:34-00:19:07 oraz K. J. min.00:19:07-00:29:43, zeznania ubezpieczonego min.00:32:42-00:42:22 protokół z 28.06.2017 r.)

W Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach dużego zapylenia i wysokiej temperatury, praca wymagała zachowania szczególnej ostrożności z uwagi na ryzyko porażenia prądem.

Zakład wypłacał pracownikom dodatek za szkodliwość.

(zeznania świadków: H. Z. min.00:17:34-00:19:07 oraz K. J. min.00:19:07-00:29:43 protokół z 28.06.2017 r.)

Ubezpieczony był niezdolny do pracy w następujących okresach:

- od 14 do 30 kwietnia 1992 roku,
- od 8 do 14 października 1992 roku,
- od 16 października do 17 grudnia 1992 roku,
- od 31 grudnia 1992 roku do 20 lutego 1993 roku,
- od 22 lutego do 5 marca 1993 roku,
- od 23 kwietnia do 31 maja 1993 roku,
- od 30 sierpnia do 3 września 1993 roku,

- od 11 stycznia do 28 lutego 1994 roku,
- od 22 czerwca do 19 sierpnia 1995 roku,
- od 5 do 23 marca 1996 roku,
- od 29 października do 5 listopada 1997 roku,
- od 2 czerwca do 24 lipca 1997 roku.

Łączny okres nieskładkowy do 1 stycznia 1999 roku wynosi 1 rok i 22 dni.

(karta przebiegu zatrudnienia – k.17 akt ZUS, IV plik)

Do pracy w szczególnych warunkach Zakład zaliczył ubezpieczonemu okres zatrudnienia w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. od 1 grudnia 1987 roku do 30 listopada 1996 roku oraz w (...) spółce akcyjnej w Ł. od 1 grudnia 1996 roku do 31 grudnia 1998 roku, z wyłączeniem okresów niezdolności do pracy.

(okoliczności niesporne)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów: umów o pracę, angaży, świadectw pracy, świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz karty przeszeregowania. Wiarygodności tych dowodów nie podważała żadna ze stron postępowania.

Organ rentowy nie kwestionował prawidłowości wystawienia przez (...) spółki akcyjnej w D. świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków H. Z. i K. J. co do rodzaju pracy jaką wykonywał ubezpieczony w okresie zatrudnienia w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł.. Zeznania świadków są spójne i logiczne. Świadcowie pracowali wspólnie z ubezpieczonym, przy czym Świadek H. Z. pracował z ubezpieczonym w jednej brygadzie, zaś świadek K. J. jako kierownik działu technicznego brał udział w ocenie awarii, dobierał części podlegające wymianie, stąd znał zakres prac wykonywanych przez ubezpieczonego.

Dodatkowo świadek H. Z. na potwierdzenie swoich zeznań okazał świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione przez Kombinat (...) Odlewnia w Ł., z którego wynika, iż w okresie od 4 lipca 1977 roku do 31 sierpnia 1994 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach na stanowisku automatyka, angaże z których wynika że zatrudniony był na stanowisku automatyka – elektryka oraz karty wynagrodzeń z których wynika, że otrzymywał dodatek za szkodliwość.

Zeznania ubezpieczonego dotyczące rodzaju pracy wykonywanej w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. są wiarygodne, znajdują bowiem potwierdzenie w zeznaniach świadków oraz dowodach z dokumentów.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Postępowanie w niniejszej sprawie sprowadziło się do rozstrzygnięcia czy okres pracy ubezpieczonego w :

- Kombinacie (...) w D. od 5 września 1977 roku do 28 lutego 1982 roku na stanowisku elektromontera,
- Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. (od 9 marca 1982 roku do dnia 8 października 1986 roku) na stanowisku elektryka – automatyka - brygadzisty

był okresem pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z treścią art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.887 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art.184 ust.2 ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013 roku, emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Prawo do emerytury na podstawie art.184 ww. ustawy przysługuje ubezpieczonemu, który na dzień wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnił określone w niej wymogi stażowe, a po tej dacie osiągnął wymagany wiek, niezależnie od tego czy w chwili osiągnięcia tego wieku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, czy wykonywał inną pracę i czy pozostawał w zatrudnieniu.

Zgodnie treścią art.32 ust.4 ww. ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w ust.1 rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za dotychczasowe przepisy (w rozumieniu art.32 ust.4 ww. ustawy) należy uznać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43), ale wyłącznie w zakresie regulowanym przez ww. ustawę o emeryturach i rentach, a więc co do wieku emerytalnego, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków, na jakich osobom wykonującym prace określone w ust.2 i ust.3 art. 32 tej ustawy przysługuje prawo do emerytury (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01, Lex 50461 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 roku, II UK 31/09, Lex nr 559949).

Zgodnie z treścią §3 i 4 ww. rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W ww. wykazie do prac w szczególnych warunkach zostały zaliczone prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (wykaz A dział XIV punkt 25).

Należy także wskazać, iż prawo do emerytury przewidziane w art.184 w związku z art.32 ww. ustawy o emeryturach i rentach ma charakter wyjątkowy, jest odstępstwem od ogólnej reguły dotyczącej warunków przechodzenia na emeryturę, a zatem właściwe przepisy muszą być wykładane w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca, prowadząca w konsekwencji do wypaczenia idei, że emerytura w wieku wcześniejszym jest wynikiem pracy w obciążających dla zdrowia warunkach. Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym

wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy oznacza, że pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach. Istotnym warunkiem przyznania świadczenia z tytułu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach jest stwierdzenie w ramach pełnego wymiaru czasu pracy oddziaływania szkodliwych warunków na organizm pracownika. R. legis instytucji przewidzianej w art.32 ww. ustawy o emeryturach i rentach opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni.

Stosownie zaś do treści §2 ust.1 ww. rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, II UKN 598/00, Lex nr 79840; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2009 roku, I PK 194/08, Lex nr 653420).

Nie jest natomiast dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, przez co tak zatrudniony nie spełniał koniecznego warunku dla uzyskania wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim było stałe wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 roku, II UK 306/07, Lex 528599).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia w Kombinacie (...) w D. od 5 września 1977 roku do 28 lutego 1982 roku na stanowisku elektromontera wykonywał pracę w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe są wymienione prace w wykazie A Dział XIV poz.25 w następujących okresach:

- od 5 września 1977 roku do 20 października 1978 roku (1 rok, 1 miesiąc i 16 dni),
- od 5 listopada 1980 roku do 18 października 1981 roku (11 miesięcy i 14 dni),
- od 1 listopada 1981 roku do 16 lutego 1982 roku (3 miesiące i 16 dni),
- od 25 lutego 1982 roku do 28 lutego 1982 roku (4 dni),

łącznie 2 lata, 4 miesiące i 20 dni.

Następca prawny ówczesnego pracodawcy ubezpieczonego wystawił w dniu 30 września 2016 roku świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Z ustaleń Sądu wynika, iż w spornym okresie zatrudnienia ubezpieczony pracował w brygadzie zajmującej się utrzymaniem ruchu, przy bieżącej konserwacji urządzeń, w tym urządzeń walcowni, suwnic.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do odmowy zaliczenia tego okresu zatrudnienia ubezpieczonego do pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony przedstawił stosowne świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, które nie było kwestionowane w toku postępowania przez organ rentowy oraz wyjaśnił na czym polegała jego praca.

Prace wykonywane przez ubezpieczonego w spornym okresie w Kombinacie (...) w D. odpowiadają pracy wymienionej w wykazie A dziale XIV punkt 25 załącznika do ww. rozporządzenia.

Stosownie do treści §22 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. nr 237, poz.1412) jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

W praktyce oznacza to, że ubezpieczony może wykazywać okoliczności wpływające na prawo do świadczenia z ubezpieczenia społecznego lub jego wysokość (w tym w szczególności wykazywać okresów zatrudnienia i charakteru pracy) na podstawie dowodów innych niż świadectwo pracy, zaświadczenie pracodawcy albo legitymacja ubezpieczeniowa lub inne dokumenty pracownicze.

Ubezpieczony domagając się przyznania prawa do emerytury przedstawił świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione przez następcę prawnego ówczesnego pracodawcy - Kombinatoru (...) w D., w którym pracodawca potwierdził okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Pełnomocnik organu rentowego kwestionowała wskazany w tym świadectwie okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, jednak nie przedstawiła żadnych wniosków dowodowych na poparcie swoich twierdzeń.

W ocenie Sądu ubezpieczony przedstawiając świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w Kombinacie (...) w D. udokumentował, iż w spornym okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Również w ocenie Sądu brak jest podstaw do odmowy zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. (od 9 marca 1982 roku do dnia 8 października 1986 roku) na stanowisku elektryka – automatyka – brygadzysty.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż w spornym okresie ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace polegające na bieżącej konserwacji maszyn i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe są wymienione prace w wykazie A. Ubezpieczony pracował zakładzie, gdzie jako podstawowe były wykonywane prace przy odlewaniu żeliwa, czyli prace wymienione w Dziale III – Prace w hutnictwie i przemyśle metalowym przy odlewaniu staliwa, żeliwa, metali nieżelaznych i rur – punkt 21 – 23.

Dodatkowo należy wskazać, iż prace wykonywane przez ubezpieczonego zostały wymienione w zarządzeniu nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MG z dnia 29 czerwca 1985 roku w) w dziale XIV punkt 25 – bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń, oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, stanowiska pracy, na których prace wykonywane są w warunkach szczególnych - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przy stanowisku wymienionym w wykazie.

Wykaz ten stanowi - jako, że ma charakter informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający ogólne pojęcia istniejące w rozporządzeniu Rady Ministrów - swego rodzaju wskazówkę, dowód, że takie a nie inne czynności były przez pracownika istotnie wykonywane w szczególnych warunkach (wyrok Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2008 roku, I UK 192/07, Lex nr 447272).

Ubezpieczony zajmował się usuwaniem awarii i utrzymaniem ruchu na linii ciągłego odlewania, małych liniach, produkcji rdzeni, utrzymania pieców do topienia metalu, dozorem maszyn odlewniczych będących w ruchu,

dbał o sprawność linii odlewniczych, myjni automatycznych, stacji przerobu masy. Ubezpieczony wykonywał remonty generalne hydrauliki siłowej, siłowników i instalacji. Na hali produkcyjnej pracowali formierze, rdzeniarze. Wykonywali oni prace przy przygotowaniu mas formierskich, wymienione jako prace w szczególnych warunkach w Dziale III punkt 21 wykazu A stanowiącego załącznik do ww. rozporządzenia.

Powierzenie ubezpieczonemu obowiązków brygadzysty nie wiązało się z ograniczeniem jego podstawowych obowiązków. Ubezpieczony dodatkowo rozdzielał pracę pomiędzy pracowników, sam wykonując dotychczasowe prace.

Nadto należy wskazać, iż pracodawca ubezpieczonego używał różnych nazw do określenia stanowiska pracy ubezpieczonego – automatyk, elektryk – automatyk, co nie wiązało się ze zmianą zakresu obowiązków ani ze zmianą rodzaju pracy. Ubezpieczony wykonywał te same prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Dodatkowo należy wskazać, iż organ rentowy nie kwestionował zatrudnienia ubezpieczonego w szczególnych warunkach w okresie od 1 grudnia 1987 roku do 31 grudnia 1998 roku na stanowisku automatyka – elektryka – brygadzysty w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. oraz w przedsiębiorstwach będących następcą prawnym Kombinat (..) Odlewnia w Ł., choć z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony wykonywał te same prace w tym samym dziale.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach należy zaliczyć ubezpieczonemu okres zatrudnienia w Kombinacie (...) w D. wymieniony w wydanym mu świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach (2 lata, 4 miesiące i 20 dni) oraz okres zatrudnienia w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł. od 9 marca 1982 roku do 8 października 1986 roku (4 lata i 7 miesięcy). W tych okresach ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione wykazie A Dział XIV punkt 25 stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia.

Należy także wskazać, iż organ rentowy niezasadnie pomniejszył staż pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach o okres pobierania zasiłku chorobowego przypadający po dniu 14 listopada 1991 roku.

Od 1 lipca 2004 roku do art.32 ww. ustawy został dodany ust.1a, zgodnie z treścią którego przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się m.in. okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po 14 listopada 1991 roku wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Zmiana brzmienia art.32 ww. ustawy nie dotyczy jednak sposobu obliczania stażu pracy osób ubiegających się o emeryturę na podstawie art.184 ustawy, w stosunku do których staż pracy w szczególnych warunkach ustala się na dzień 1 stycznia 1999 roku według przepisów dotychczasowych, a zatem w ich brzmieniu w dniu 1 stycznia 1999 roku. W tej dacie art.32 ustawy nie zawierał zapisu o nieuwzględnianiu do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po 14 listopada 1991 roku wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Z tych względów okresy niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego przypadające w trakcie wykonywania pracy w szczególnych warunkach podlegają zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych ubezpieczonym ubiegającym się o emeryturę na podstawie art.184 ustawy także, gdy przypadają one po dniu 14 listopada 1991 roku. Z ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego (wyroki z dnia 23 kwietnia 2010 roku, II UK 313/09, Lex nr 604217; z dnia 7 lutego 2006 roku, I UK 154/05, Lex nr 15405, z dnia 13 lipca 2011 roku, I UK 12/11, Lex nr 989126) wynika, iż wykazanie w dniu 1 stycznia 1999 roku okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach określonego w art.184 ustawy wyklucza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art.32 ust.1a ustawy. Pogląd ten został wyrażony także przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 25 czerwca 2014 roku (III AUa 1345/14, Lex nr 1771008).

Zatem do stażu pracy ubezpieczonego należy doliczyć okres pobierania zasiłku chorobowego przypadający po 14 listopada 1991 roku w wymiarze 1 roku i 22 dni. Okres ten przypadał w czasie wykonywania przez ubezpieczonego

pracy w szczególnych warunkach w Kombinacie (...) Odlewnia w Ł., okresu niespornego między stronami jako okresu pracy w szczególnych warunkach.

Reasumując ubezpieczony spełnia wszystkie warunki do nabycia prawa do emerytury określone w art.184 ust.1 ww. ustawy –

- 1) ukończył 60 lat,
- 2) ma 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych,
- 3) nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego,
- 4) udokumentował staż pracy w szczególnych warunkach ponad 15 lat.

Stosownie do treści art.100 ust.1 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do jej nabycia. Zgodnie zaś z brzmieniem art.129 ust.1 ww. ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę w dniu 5 lipca 2016 roku.

Wobec powyższego Sąd podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 1 lipca 2016 roku, to jest od pierwszego dnia miesiąca w którym złożono wniosek.

Na marginesie należy wskazać, iż wniosek pełnomocnika organu rentowego o umorzenie postępowania w zakresie decyzji z dnia 27 lipca 2016 roku, wobec jej uchylecia decyzją z dnia 13 września 2016 roku nie mógł zostać uwzględniony.

Decyzją z dnia 13 września 2016 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury, zatem żądanie ubezpieczonego nie zostało zaspokojone. Natomiast przepis art.477¹³§1 k.p.c. pozwala na umorzenie postępowania tylko w sytuacji zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji
2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w razie złożenia apelacji.

21.08.2017 r.